IV. évfolyam. 1910. április hó 16. 16. szám.

Jánosháza és Vidéke

Társadalmi és helyiérdekü hetilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . . . 8 korona
Félévre . . . . . 4 korona
Negyedévre . . . . . 2 korona
Kiadja: a »Jánosháza és Vidéke« lapkiadóvállalat.

NOVÁK PÁL felelős szerkesztő.
KIRÁLY JÁNOS társszerkesztő.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez; előfizetések, hirdetési dijak és reklamációk a kiadóhivatalba küldendők.
Megjelenik minden szombaton.
Nyilttér sora 40 fillér. Hirdetések megegyezés szerint közöltetnek.

Kisipar-szabadipar.

A szabadelvüség korát éljük s csak a liberális eszmék, irányok és alkotások után vágynak a lelkek. Igaz, hogy már ebben azután vajmi kevesen tudunk disztingválni s az ál és talmi liberálizmus sokszor ül orgiákat a valódi szabadelvüség fölött, csakugy amint a szabadság mezején is sürün burjánzik fel a tömegeket megtévesztő szabadosság. Való igaz, hogy gazdasági életünk sem ment a modernizmus hibáitól és büneitől. Gazdasági életünk berendezése nem tud kibontakozni a középkoriság kereteiből; az erősebb joga ma ugy él, mint évszázadokkal ezelőtt és valóban ma is áll a közmondás: aki birja, marja. Kartellek, ringek, trösztök és mesterséges üzemkorlátozások békóiba van szoritva a termelés és ugyanezek fojtogatják, — verseny kizárásával — a fogyasztók millióit; a szabad ipar égisze alatt kifejlődött kontárság meg tönkretette a kisipart, mely egykoron pedig nemcsak ipari, de főleg nemzeti szempontból is jelentős tényező volt a hazában.

Szó sincs róla, szép dolog az a szabadság; de csak akkor, ha nem élnek vele vissza — s ha éltető és fejlesztő hatást gyakorol, a helyett, hogy rombolna. Ám az iparszabadság, a szabadipar, aligha találhat általános dicséretre. Legalább az iparosság közt ma már mind sürübben hallhatók olyan hangok, melyek épen nem szólnak dicsérőleg a minden téren s igy a kisipar terén is érvényre jutott szabadság felől. Az ország iparossága kegyelettel emlékezik a régi jó időkre; sirnak a céhrendszer után, mely patriarchalis és maradi formája mellett is érvényt szerzett a szorgalomnak és tudásnak s nem szolgáltatta ki az egyént a tőke és a kontár szabadverseny esélyeinek.

Ha azok közül az urak közül, kik a »misera plebs« sorsát hivatvák intézni — papiron — csak egy is akadna, ki nem madártávlatban vagy elméletben, hanem közelebbről is iparkodnék megismerkedni a kisiparosság nyomott helyzetével, nehéz életviszonyaival — és ha alkalmat keresne arra, hogy megfigyelhesse azt a nehéz munkát és küzdelmet, melyet az országnak ez a számottevő néprétege az élettel a megélhetésért folytat; bizonyára beismerne legalább annyit — amit beismerni sehogy sem akarnak, hogy: más az elmélet és másképen fest a való élet — és hogy az elméletben szépen kicirkalmozott alkotások a gyakorlatban nem

A szent titok.

Irta: Jánkó János.

Fehéren virágoztak az akácok és puha illatuk berüpült a szivekbe. Apró mámorokat gyujtott ki bennük és könnyed életörömöket, amelyeknek a nyomán megkönnyebbülnek a szomoru szivek. Az almák üdén mosolyogtak a fákon és nevetve várták a napsugár meleg csókjait, a hamvas barackok, a piros meggyek, meg a fekete, fényes cseresznyék integettek a zöld lombok közül.

Érett gyümölcsök mámoros szaga és nevető virágok üde illata kergetődzött és elbóditotta az asszonyt, ahogy férjével a kertben ült. Lent ültek a kertben és sárga meg fehér virágok voltak körülöttük, sárga meg fehér virágok, amelyek részegen lihegtek. És szálltak, szállongtak feléjük a nehéz illatok, amelyek megterhesedtek a nyári alkonyatban. Az elpihenő nap ráküldte homályos pirosságát a zöldlombu fákra és az illatozó virágokra, amelyek a pirosas sötétedésben mintha felemelkedtek, kimagasodtak volna, aztán összeborultak és mindenütt csupa csodálatosan sárga és merészen felvillanó fehér virág lett volna, amelyek lágyan illatoztak.

Sárga meg fehér virágok voltak körülöttünk és érett, piros gyümölcsök.

* * *

Csöndesen ültek és a puha virágszirmok ráhullottak a bársonyarcu asszonyra. Hullottak a fehér ágácvirágok, ráhullottak a hamvasszőke hajára, meg az ölébe. Olyan volt az asszony, mint valami virágkoszorus királyné. A szemében volt valami nevető titokzatosság, valami el nem mondott boldogság, valami elhallgatott öröm. Hullottak, hullottak rá a fehér virágok és ahogy a gyümölcsérlelő fákat, a hamvas barackokat, meg a piros meggyeket nézte, boldogan mosolygott.

A keze lassan odacsuszott a férje kezéhez, aztán megsimogatta az arcát és szeliden borzongatta a szép, fekete haját. És az esze ott járt azon a szent, elhallgatott titkon, amelyről csak ő tudott.

— János, várj csak, — mondta az asszony. — Maradj egy kicsit nyugodtan.

— Miért?

— Várj, várj csak. Egy ősz hajszálat találtam.

— Van több is. Sok van. Már öszülök — mondta a férfi és visszagondolt arra, amikor még egészen fiatal volt. A bánatok, az eltitkolt szenvedések ősziten meg, — mondta magában és lehajtotta fejét.

Aztán ő reá is hullottak az illatos ágácok és betakarták a fejét puha szirmokkal. Az asszony lágyan elrógatta.

— János, ne légy szomoru. Nem szabad ilyenkor szomorunak lenned. Nézd, milyen szép a nyár.

És megcsókolta férjét.

Egy érett barack hullott az asszony ölébe. Mohón elkapta és mámorosan belehárapott. Az érett gyümölcs finom és illatos ize elkábitotta, a szeme erősebben fénylett, az ölébe vette a férje szép, fekete fejét, fölébe

STERN MÓR FIA hornyolt tetőcserép-gyára Jánosháza. Számos elismerő levél és kitüntetés. Állandóan kapható: I. rendü tégla 36 K.
II. „ „ 26 „
Hornyolt tetőcserép: - - - - - - - - - - 80 „
Apró tetőcserép: - - - - - - - - - - - 40 „

mindig válnak be, sőt rendszerint olyan eredményeket szülnek, melyeket senki, még alkotók maguk sem akartak. Épen igy vagyunk az iparszabadsággal is. A liberalizmus magasztos jeligéje alatt létesitett szabadipar rendszere a gyakorlati életben épenséggel nem vezetett az óhajtott eredményhez.

A céhrendszer — kisiparosaink által áldottnak mondott idejében ipart csak azok üzhettek, akik előbb bizonyságát adták erre való rátermettségükre. Az ugynevezett „remeklés« valódi vizsga volt azokra nézve, kik a »mester" névre pályáztak. De még az sem volt elégséges, ha a »legény« jól állotta ki a vizsgát. Ki kellett még mutatni azt is, hogy rendelkezik az üzeme és üzlete berendezéséhez és azoknak az első időben való fentartására okvetlenül szükséges anyagi eszközökkel is. Csak ha e két fontos tényezőnek is a birtokában volt: adatott meg neki az engedély arra, hogy iparát önállóan gyakorolhassa és csak ekkor lett felütve mesterré. Ennek pedig az volt az eredménye, hogy az akkori kisiparos, kellő szakismerettel birva, meg is tudott felelni hivatásának és tisztességes munkáját, szorgalmát a jól megérdemelt anyagi siker is koronázta.

Ma egészen másként van a dolog. Ma nem kell szaktudás, nincs vizsga és nincs remekelés. Ma bárki is kiválthatja az iparengedélyt és nyithat bármilyen üzletet, ha az üzletbe egy »üzletvezetőt" állit be. Mivel pedig ez nem magának dolgozik és a tulajdonos nem ért a munkához, igy áll elő az olcsó és silány tömegtermelés.

Az ilyen verseny természetesen kiveszi a törekvő, de szegény iparos szájából a kenyeret, vagy legalább is arra kényszeriti, hogy ő is silány iparcikkeket állitson elő. Ez a nyitja, a magyarázata annak a sok panasznak, amely mai iparcikkeink felől hallható.

Ám legyen iparszabadság. De legyen gondoskodva arról is, hogy ezáltal a törekvő és hazafias kisiparos megélhetése ne legyen veszélyeztetve. És tulhajtott, hamis liberalizmussal ne kergessük ki hazájából a munkást, mert az ennek folytán állandóvá lett vérveszteséget ez a nemzet soká ki nem birja!

Az ítóka.

Irta: **Király János.**

— Vörösbort ittam az este, ragyogó csillagom, galambom! — dalolja a férj.

— Már megint hol jártál? Azt a láncos lobogóját! — fogadja az asszony.

— Hol-é? A korcsmában. Iszunk most potya borokat. Fizetnek a jelöltek.

— Hogy a ménkü csapjon minden korcsmába, valahány van a világon!

— Asszony — te csak hallgass! Nem tudod mi a jó. Hej! kettőért a jobbikbol, de finoman csuszik.

— Azt elhiszem. De rövid idő mulva majd a guta kerülget, a vagyonunk meg eluszik.

— Elcsöndesednek.

Másnap azonban ez igy folytatódik, mert megindult már a korteskedés és ennek kapcsán természetesen megindult a nagy alkoholfogyasztás is az egész országban. Szóval folyik a bor, pezsgő, sör, pájinka és ennek mindenféle fajtája és nemfajtája.

Csitt . . . itt álljunk meg! . . .

Ha valaki csak ugy futtában átgondolja az emberiség történetét, azt látja, hogy minden veszedelem kutforrása: a szeszes ital volt. Hogy csak többet ne mondjak, ott van a római birodalom. A rómaiak nyakig ittak; ezt követte az erkölcstelenség, majd az emberek elpuhulása, ennek a vége meg: a birodalom bukása lett. Tehát a bukás tulajdonképeni okozója: a szeszes ital volt. — Egy embert is mi tesz tönkre? Az ital. Iszik, aztán megint iszik, később szenvedélye lesz, a pénzét, vagyonát elköltí és vége az embernek. Tehát kilyukadunk oda, hogy a társadalom egyik legnagyobb betegsége, mely az elkorcsosulásnak legmelegebb ágya és minden bajnak és eltévelyedésnek az okozója; az iszákosság.

Hogy ez a betegség ennyire elterjedt, nem is igen csoda. Hisz minden keresztelésnél, lakodalomnál, gyülésnél, találkozásnál, adásnál, vevésnél, estélyeknél, báloknál, zsúroknál, választásoknál stb. stb. . . . szóval mindenhol és minden alkalomkor ott van az alkohol. Az igaz, hogy mindenki szabad akarata szerint iszik vagy nem iszik, de mégis, a visszautasitást a vendéglátó sértésnek veheti.

Azt mondják, hogy az orosz ember mindig iszik és minden alkalommal leissza magát. Ilyen formán elmondhatjuk a magyar emberről is. Csakhogy a magyar ember nem mindig iszik, hanem minden alkalommal iszik. Már pedig, amit az ember gyakran tesz, az szokássá válhatik, a szokásból szenvedély lehet, ugy, hogy később művészetig viheti az ivást. Mint a régi jó magyarokról is olvasható, hogy

---

hajolt, átkarolta és ugy mondta neki az asszonyosság szent szenvedélyével:

— János, én anyának érzem magam.

* * *

János felkapta őszülő fejét és ijedt félelemmel nézett az asszonyra. Erre sohasem mert gondolni, mindig elüzte magától ezeket a gondolatokat és olyankor elbujdosott hazulról; a vállára akasztotta a puskát s ment be a sürü, járatlan erdőbe, a szikkkkal küzködő, zuhogó patak mellé és a lombok titokzatos suttogása, meg a viz egyhangu zugása elringatták a lelkét. De most az asszony olyan különösen néz rá, a szeme nevet és az arcán ott ragyog az anyaság első boldogsága. János ijedten nézi az asszonyt és lihegő melléből kitör egy pár széjjelhulló szó:

— Margit . . . te anya vagy?

És a szeméből kiomlottak a nehéz, fojtó könyek és megremegtette a zokogás.

Az asszony azt hitte, a boldogság hatotta meg ennyire és puhán, szerelmesen simogatta meg Jánost.

— János, hát légy férfin. Légy erős és örvendj velem együtt. Szép kis gyermekünk lesz, puha bársony lesz a haja, olyan szép fekete, mint a tied . . . De a szeme, ugy-e a szeme, az olyan lesz, mint az enyém. Zöld lesz a szeme. És szeretni fogjuk a kis babát és te is fogod ringatni, amikor sir.

És beszélt az asszony sokáig, a boldogság beszédessé varázsolta a hallgatag asszonyt. Beszélt a kis gyermekről és csöndesiteni akarta férjét. De az csak sirt zokogott, a melle nagyon hullámzott és a nehéz könnyek fájdalmasan hullottak szeméből.

— János, az Istenért, hát csillapodj végre.

— Hagyj, hagyj magamra, Magamra. Hagyj most magamra.

Az asszony nem mert elmenni és tovább cirógatta a zokogó embert.

— János, édes Jánoskám, ne légy oly gyenge.

— Hagyj magamra Margit, hagyj most magamra. Akkor le fogok csillapodni. De igy, ha mindig magam mellett látlak . . . Menj, Margit, menj, — mondta az asszonynak és szeliden ránézett.

Mindig gyöngéd és finom volt az asszony iránt.

* * *

Margit megcsókolta férjét és elment. János most még erősebben zokogott. Már egészen besötétedett és ő még mindig sirt. Aztán lassan-lassan elcsöndesedett, csak a melle pihegett. Lent hevert a füben és a nyári est feléje küldte minden feszült vágyakozását. Felkönyökölt. A szive tele volt tövises fájdalmakkal.

— A Margit anya . . . Nekem gyermekem lesz . . . Tőle lesz gyermekem . . . és megint összegyültek szemében a szomoru könnyek.

Iluska! — sóhajtozott és felébredtek a leggyönyörübb emlékei. Eszébe jutottak a hervadt virágok, amiket tőle kapott és amelyet ott őrzött az asztal fiókjában. Visszaemlékezett egy gyönyörü, napsugaras tavaszi délutánra, amikor a nyitott ablak mellett ültek és őt először megcsókolta és hallotta a leány boldog, édes nevetését. Olyan csodálatosan tudott nevetni, mintha gyöngyszemeket pergettek volna széles márványlapra. Minden bánatos és szomoru szerelmével ő reá gondolt, a fehér arcu Iluskára, akit olyan nagyon szeretett és mégsem lehetett az övé.

— Iluska, Iluska . . . sóhajtozott és feléje villant a leány fehér arca, amely szebb volt, mint a legmámorosabb lótuszvirág és feléje nevetett a zöld szeme. Neki is zöld szeme volt. Az ajkán érezte most a meleg csókot és érezte a puha, finom karját. Ott érezte maga mellett, érezte, hogy csókolja,

bödönökkel hajtogatták a jóizü borokat. Ez iszonyu rekord lehetett. Mindemellett a maiak sem megvetendő ivók, ha 15—20 pohár sört egy ülőhelyben lehajtanak.

Hogy visszatérjek az oroszra, náluk minden összejövetel, tanácskozás mindmegannyi országos ivással, zülléssel végződik és nyilt titok, hogy a képviselőtestületi ülés sem egyéb, mint jó alkalom az ivásra és hogy azokról a városatyák tökrészegen botorkálnak haza. Oroszországban senkit sem lep meg az, ha egyik-másik magas állásu embert az árokban lát részegen feküdni. Ez nálunk megforditva van, mert az árokban rendesen szegény embert látunk tökrészegen, mig az urat addig már régen kocsival elvitték, hogy feltünő ne legyen. — Ez a betegség megromlása lesz a társadalomnak. Azt lehet mondani. hogy az alkohol hatása alatt, már a jót meg sem tudja külömböztetni a rossztól, az erkölcsi érzése meg már teljesen kiveszett.

Micsoda nagy jótétemény lenne az, amelyik kiszabaditaná a társadalmat, a népet az iszákosság fojtó karjai körül. Pedig már világrészek állanak harcban e démoni jelentéggel, államok, társadalmak, tudomány, emberszeretet és egyéni áldozatkészség vetélykedve dolgoznak e baj megszünésén. De e jeget megtörni igen nehéz. Hisz a gazdagok és előkelőek ebben lelik legfőbb boldogságukat, a szegények pedig ebbe fojtják bánatukat és nyomoruságuk érzetét. Ezeknek a pálinka, amazoknak pedig a drága pezsgő az italuk. A következménye meg is van. Mert, ha az iszákosság okozta halálesetek statisztikáját állitják össze, hallatlan magas számok tünnek ki, melyekből kiviláglik, mennyi ember hal meg egyetlen egy esztendőben. Bizony igen-igen sok! A hadsereg fegyelmezetlensége a háboruban, az égbekiáltó nagy romlottság mind-mind az iszákosság következménye. Láttuk az orosz-japán háboruban, hogy a szorongatott Port-Arthur falain belül az orosz katonákat a japánok rendre vágták le; az orosz tisztek és tábornokok részegen ültek pezsgős üvegeik mellett és hogy az orosz hadihajók sorra repültek a levegőbe, mert fedélzetükön nem volt egyetlen józan ember sem.

Amint már emlitettem, a mozgalom megindult az iszákosság ellen az antialkoholisták (a szeszes italokat nem ivók) részéről az egész világra, de eredményei még igen hézagosak,némely helyen még észre sem vehetők. Az antialkoholisták munkáját az hátráltatja, hogy két részre oszlottak és most ellenséges indulattal állanak egymással szembe. Az egyik fél egyáltalán nem akar inni, a másik fél meg mérsékelten iszik.

E benső ok eltörpül, ha azokat az óriási akadályokat tekintjük, melyek az antialkoholista mozgalom elé az állami, a társadalmi és a gazdasági élet terén torlódnak. Az államoknak a szeszre kivetett állami adók és illetékek után igen nagy jövedelme van és ez évről-évre megtöbbszöröződik. Már most honnan pótolná az állam bevételi forrásaiban ily jelentékeny jövedelmét, ha arról — az antialkoholista mozgalom következtében — le kellene mondania. Még Magyarországon nem született meg olyan terv, mely ezt a kérdést csak részben megoldaná, azt hiszem, még külföldön sem.

Társadalmi és gazdasági akadálya az alkoholizmus elleni szigorubb rendszabályoknak az, hogy a szőlőbirtokosok, szeszfőzők, a borkereskedők, a vendéglősök, kávéház-tulajdonosok, szállodások és azok alkalmazottjai, a szesz- és sörfőzdéből élő fuvarosok, iparosok s szőlőpásztorok stb. . . . stb. és ezek családtagjainak többszörös milliói a mindennapi kenyerüket látnák benne fenyegetve. Azért nálunk nem is annyira az ivók szenvedélye, mint inkább a mindennapi kenyérre való tekintet akadályozza meg azt, hogy az alkoholellenes mozgalomhoz csatlakozzanak.

De ezért a segitség nálunk semmivel sem kevésbé sürgős, mint bárhol másutt a világon, mert Európában az ivás tekintetében a második helyet foglaljuk el (bár másban is a második helyet foglalnánk el). Azt tudja mindenki, hogy a népnek erkölcsi, vallási, *politikai* és gazdasági megrontásában a főeszköz: a szeszes ital — és főalkalom: a korcsma. Ez a hely melegágya minden maszlagnak ez az a bűvkör, amelynek falain belül megszünt a tekintély, ez az a légkör, amelyben a magasröptü fantáziák kigyulnak, a vélemények fölbátorodnak. Ily körülmények közt vált a magyar korcsma a társadalomra veszélyes szenvedélyek tanyájává, mert közrehat az elégedetlenség szitásában. az osztálygyülölet elmérgesitésében és állandó alkalmat nyujt az igazgatók munkájának.

Sok mindent el lehetne még mondani a korcsmákról, az italokról és ezzel kapcsolatban az ópiumszivókról, a büntetörvényekről. De csak azt jegyzem a végére:

1) jó volna a korcsmák és italmérések számának állandó és következetes apasztása;

2) a korcsmai hiteleknek teljes eltiltása;

3) vásárnapokon és egyéb munkaszüneti napokon a korcsmák bezárása;

4) a gazdasági cselédeknek és munkásoknak szeszes itallal való fizetésének megszüntetése;

5) a gazdasági és nem gazdasági munkások hétköznapi kifizetése;

6) az ittasság, részegség enyhitő körülményének eltörlése a biróságnál!

Ez majd talán mégis használna valamit az iszákosság ellen.

érezte, hogy öleli, hallotta, amint lágy szavakat beszél hozzá . . . Lehunyta szemét és mámorosan, gyönyöröktől borzongva hallotta a daloló hangját és szivta a lázas csókját.

Vad, gyönyörü mámorok hullámzottak át rajta, a szive féktelenül dobogott, az arca mosolygott, az ajka mintha csókolt volna valakit, a karjával, mintha egy arcot ölelt volna magához.

— Iluska, — mondta — Iluska . . . és csókolni, ölelni akart.

. . . Felnyitotta szemét. Nem volt mellette senki. Iluska nem volt mellette. Iluska valahol messze, messze volt és mást szeretett. Iluska már rég elhagyta őt . . . És a boldogtalan János megint zokogott és hullottak, hullottak szeméből a fájdalmas könnyek.

— Iluska, — zokogta — apa vagyok, gyermekem lesz és te elhagytál és nem törődsz vele, talán nem is tudod, hogy szeretlek. Te már régen elhagytál . . . Iluska, te szép fehérarcu, nevetőszemü Iluska, miért hagytál el, mondd, miért nem lettél az enyém? . . . Most anya volnál és gyermekünk lenne.Nekünk, kettőnknek . . . Szép, fehérarcu, zöldszemü, szőkehaju gyermekünk . . .

János zokogott, fájdalmasan, keserüen zokogott. Nagyon boldogtalan volt és a lelkére nehezedett a nyár minden bánatos illata. Ott feküdt a földön, az arcát a fübe temette és megharmatozta könnyeivel a zöld szálakat és a szent János bogárkák szelid fénye csillogott körülötte.

Valaki irt . . .

Valaki irt . . .
Eszembe jut minden sorára
A régi édes kor varázsa,
Midőn csak őt, csak őt szerettem,
Egész hevemmel, önfeledten,
Midőn dalokba irtam bánatom,
Ha megbántott nagyon.

— S eszembe jut a kis betükre,
Hogy az az üdv a multnak üdve.
Sivár, fakó, kietlen a jelen,
Csak tengődöm a szép emlékeken,
Jókedvem elmult sok a gondom:
Valaki irt . . .

Szabó Dezső.

Heti krónika.

Személyi hir. Dr. Maróthy László, a celldömölki kerület egyik 48-as párti képviselőjelöltje, e hó 8-án városunkba időzött. Mikor hivei értesültek az ittlétéről, csakhamar nagy számmal összegyültek és értekezletet rögtönöztek. Az értekezleten Kiss Sándor káldi plébános szólalt fel elsőnek, aki lelkes beszéd keretében buzditotta szülőföldiejit arra, hogy juttassák diadalra azt a lobogót, melyet Maróthy László kibontott. Majd Maróthy László tartott egy rövid, de szép tartalmas beszédet, amelyet az egybegyültek nagy tetszéssel fogadtak. Később többen is felszólaltak, akik közül különösen RauchSándor talpraesett beszéde keltett nagy hatást.

Uj rend a városházán. E hó 8-án Takách Márton főszolgabiró összehivta a községi képviselőtestületet és — mivel a volt biró ügye még most sincs befejezve — az 1886. évi XXII. tcikk 84. és 93. §. alkalmazásával az ideiglenesen megürült birói állást biróhelyettes választásával betöltötte. A biróhelyettes Szabó András lett, aki hivatalát rögtön el is foglalta.

Programmbeszéd. Az elmult vasárnap tartotta Dr. Ostffy Lajos, a celldömölki kerület egyik 48-as párti képviselőjelöltje a programmbeszédjét Celldömölkön, a Szentháromság-téren, körülbelül 2000 főnyi hallgatóság előtt, akik között mintegy 1000 szavazó polgár volt. Gyönyörü látvány volt az a hatalmas zászlóerdő, — közte négy fehér selyem, — amely a feldiszitett emelvényt körülvette. Szebb, hatalmasabb, szivet-lelket magával ragadóbb csak az a programmbeszéd volt, amelyet Ostffy Lajos mondott. Maradandó nyomot is hagyott minden jelenvolt lelkében.

Hymen. Bakó Lajos vendéglős e hó 11-en vezette oltárhoz Sik Péter városi pénztárnok bájos leányát, Rozát. Boldogság kisérje őket az élet utain.

Választási előharcok. Magdics József vendéglőjében történtek a napokban, hogy a különböző véleményen levők hangosan vitatták a választás eselyeit. Vitatkozás közben összeszóllalkoztak és a pörlekedesnek az lett a vége, hogy Bödör Józsefné Reich Rudolfot arcon ütötte és össze-vissza is karmolta. A furcsa esetnek a biróságnál lesz a folytatása.

Zászlószentelés. A celldömölki vasutasok temetkezési egylete f. évi julius hó 10-én tartja a zászlószentelési ünnepélyét, melyre a rendezőség már megtette széleskörü intezkedéset. A vasutasok deputátiója Kelemen Tivadar állomásfőnök, mint a temetkezési egylet diszelnökének vezetése alatt testületileg tisztelgett özv. Szőgyény Marich Ferencne, szül. Gorcey Paula grofnőnél s felkérte a zászlóanyai tisztség elvállalására. Ométtósága, mint annyi más jótékony intézmény lelkes támogatója, ezuttal is tanujelét adta nemesszivüségének és a felajánlott tisztséget elfogadta, miáltal a vasutasokat, mély hálára kötelezte szeretetreméltó egyénisége iránt.

Állatorvos kirendelése. A celldömölki állatvásárokon a teendőket eddig kevés állatorvos végezte. Minthogy azonban az állatorvosok száma ilyenkor kevésnek bizonyult, az alispán egy állatorvossal többet fog a jövőben kirendelni.

Eskütiképes egyének összeirását az alispán elrendelte s igy a rendelet végrehajtása a közel jövőben végre fog hajtatni.

Gyüjtési engedély. Vasvármegye alispánja megengedte, hogy a megye területén a kemeneshőgyészi rom. kath. templom épitésére 60 napig gyüjtés eszközöltessék.

Lugkőoldatot ivott. A szülői gondatlanság végzetes szerencsétlenséget okozott az elmult héten Jánosházán. Orbán Jánoséknál nagymosás volt és a lugkőoldatos üveg az asztalon állott. Egy alig két éves gyermek, mig a szülők magára hagyták a konyhában, a gyámoltalan teremtés a keze ügyébe került lugkőoldatos bögréből ösztönszerüleg ivott. Az erős méreg hatása, a gyenge teremtésnél csakhamar mutatkozott és erős, fájdalmas görcsökben nyilvánult. A gyermek jajgatására csak nagysokára lettek figyelmesek a szülők és az akkor sietve hivott orvos a szerencsétlen gyermeken már nem tudott segiteni. Rövid idő multa, rettenetes kinok között meghalt. A gondatlanság miatt vizsgálat van folyamatban.

Goethe aforizmáiból. Az élet sokszor nagy teher az okos embernek, mikor a hülye boldogul. Nem szeret az, aki a szeretett nő hibáit nem erénynek nézi. Nincs olyan sulyos helyzet, amit a türelem és önmegtagadás nem tudna elviselhetővé tenni. Uralkodni hamar lehet megtanulni, de kormányozni nehezen. Ha jól megy sorsunk, alig törődünk az Uristennel; ha kölcsök vagyunk, ő az egyedüli reménységünk. Romanc nem pör, hogy végső megoldás is legyen benne. Ha sajtóhibát látok, mindig azt hiszem valami ujat találtak fel.

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!
Krondorfi
alkálikus természetes savanyuvíz
Bor, pezsgőhöz a legjobb ital.
magyarországi főraktár: Bpest, V Zoltán-u. 10.

Feljelentett favágók. Tizenkilenc csipkereki ember jelent meg e hét elején Fischer József jánosházai lakosnál, azon kijelentéssel, hogy hajlandók annak sümegi erdejében irtási munkát végezni. Fischer elküldte őket Sümegre, ahol azonban már munkaközben arról értesültek, hogy nem négy korona napszámot kapnak, amint a vállalkozójuk nekik a saját szakállára megigérte, hanem kevesebbet, erre Hosszu József és tizennyolc csipkereki társa abbanhagyták a munkát s a nekik átadott szerszámokat magukkal hozták, amiért Fischer feljelentette őket.

Verekedés. Kovács Istvánnét, hosszuperesztegi lakost, szomszédja Bognár József megtámadta és ugy vállon ütötte, hogy kulcscsontja eltörött; a testi sértés 30 napi gyógyulást igényel. Bognárt a csendőrség feljelentette.

A bor bacillust öl. A bor nemcsak a bánatot és a gondot üzi el, hanem megöli a baktériumokat is, amelyek az emésztő-csatornába vegetálnak. A rossz ivóvizet is meglehet javitani borhozzátöltésével. Ujabban Munier és Seiler svájci tudósok tették tudományos kutatásaik tárgyává a bor dezinficiáló hatását. Kisérleteikből kitünt, hogy a bor megöli a legtöbb vizben élő bacillust. A bacillusok számának csökkenése nyomban a folyadékok keveredése után észrevehető, a keveredés után két-három óra multva pedig a baktériumok 95 százaléka elpusztul. A fehér bor hatása valamivel gyorsabb, mint a vörös boré. Egészségügyi szempontból tehát nagyon is ajánlatos, hogy az ivóvizbe bort öntsünk. Mit szólnak ehhez az antialkoholisták?

A tüdővész pusztitása hazánkban. A belügyminiszter jelentése szerint 1907-ben Magyarországon tüdővészben elhalt 68.125 egyén. A magy. birodalomban 1909 október havában gümőkórban elhalt 4678 egyén. A Dunántulra esik 663. Törvényhatóság szerint csoportsitva e halálesetek a következőkép oszlottak meg: Baranyavármegye 70, Pécs városa 12, Fehérvármegye 39, Székesfehérvár városa 13, Győrvármegye 33, Győr városa 8, Komáromvármegye 35, Komárom városa 4, Mosonvármegye 23, Somogyvármegye 72, Sopronvármegye 66, Sopron városa 7, Tolnavármegye 47, Vasvármegye 81, Veszprémvármegye 44, Zalavármegye 120.

Művészet a kirakatban. A napról—napra fokozódó verseny a kereskedelemben, arra késztet néhány külföldi kereskedőt, hogy ugy üzletében, mint kirakataiban ne sablonos, hanem művészi izlésű elrendezéssel állitsa ki áruit. Nálunk Löw Sándor ékszerész Budapest VIII. József körut 81. volt az első, ki észrevette a haladó kor követelményeit s minden hasonlo szakmát megelőzve, ő rendezte be üzletét és kirakatát a magyar ékszer—és ötvösműipar olyan remekeivel, amelyek méltán beilleneek bármely párisi üzletbe. Hogy e kiváló izlésü ékszerész az idegeneknek és a vidéknek is bemutathassa a magyar ipar e művészi produktumait, az internationalis jellegü Trencsén-Teplic fürdőn fióküzletet rendezett be, amely valóságos látványossága az ékszeriparnak.

Méhészeti tanfolyamok. A német osztrák és magyar méhészek 55. vándorgyülése és ezzel kapcsolatos méhészeti kiállitás folyó év augusztus havában Budapesten lesz. Minthogy ez a kiállitás a gödöllői állami méhészeti gazdasági intézeti személyzetét és felszereléseit is igénybe fogja venni s a vándorgyülés ideje alatt a gödöllői méhészgazdaságba tanulmányi kirándulást is terveznek, a gazdaság tanfolyamai közül a folyó évben csupán a földmivesgazdák és az állatorvostan-hallgatók tanfolyama lesz megtartható. Az erdőőrök, lelkészek, néptanitók és a nők tanfolyamai ez évben Gödöllőn meg nem tarthatók. Lesznek azonban tanfolyamok: a) Marosvásárhelyen a székelyföldi kirendeltség felügyelete mellett a földmivesgazdák számára május hó 14—31-ig, a lelkészeknek junius 6—19-ig, a néptanitóknak julius 5—22. és augusztus 2—19-ig husz-husz hallgatóval. b) Kalocsán a kalocsavidéki földmivelők és iparosok egyesületének felügyelete mellett május 14—31-ig földmivesgazdák, junius hó 6—23-áig iparosok és május hó 5—22-éig a tanitók tanfolyamai. c) Kolozsváron az «Erdélyrészi Méhészegyesület» elnökségének felügyelete mellett május hó 14—31-ig földmivesgazdák, julius 5—22-éig és aug. 2—19-ig a néptanitók tanfolyamai. A kalocsai és kolozsvári tanfolyamok mindegyikére 34—34 hallgató lesz felvéve. Marosvásárhelyen a székelyföldi kirendeltség, Kalocsán és Kolozsváron pedig a felügyelő egyesületek elnöksége intézik a felvételt. A tanfolyamokon a földmivesgazdák és az iparosok napi 2 korona, a lelkészek és néptanitók napi 3 korona ellátási összegben részesülnek. Felvilágositást és utbaigazitást a méhészeti felügyelő is ad. Hivatali helyisége Budapesten a földmivelésügyi m. kir. minisztériumban van.

Érdekes esetek

A bor és a kártya. A környéken történt, hogy az egyik ősi kúrián csupa vig emberek verődtek össze. A nemzeti csöndes, persze csakhamar megkezdődött és folyt, egyre folyt borral, tréfával füszerezve. Az idő már éjfélre járhatott, a kártyázók pedig már erős, »*nézek, de nem igen látok*« állapotba lehettek, amikor egy hatalmas bank verődött össze. A sok visszavágást végül megelégelve azt kérdi az osztó a megadó pasastól: »*No mód van?*« »*Ölször*« — szól diadalmas ábrázattal az. »*Dobd el. Nem jó. Itt hatszor*« — vágja ki nagy büszkén az osztó és besöpörte a bankot. *Kacagó.*

Gabona-árak

— 1910. április 6-án. —

Salzberger Rudolf jelentése szerint:

Buza	12·60	12·75	korona.
Rozs	7·60—	7·70	„
Árpa	6·50—		„
Zab	6·50—		„
Bab	6·70		„
Tengeri	6·40—		„
	pr. 100 kgr.		

Irányzat szilárd.

Egy jó családból való fiu TANONCZUL azonnal felvétetik. Bővebbet: GÖTZL BÉLA férfi-szabónál Jánosházán.

ÜZLET ÁTVÉTEL.

Alulirott a n. é. közönség tudomására hozza, hogy **Jánosházán, a Sümegi-utcában átvette özv. Falcer Manóné üzletét s a mai naptól kezdve saját neve alatt tovább vezeti.**

A közönség pártfogását kéri

Jánosháza, 1910. ápr. 17.

Varjai Lajos.